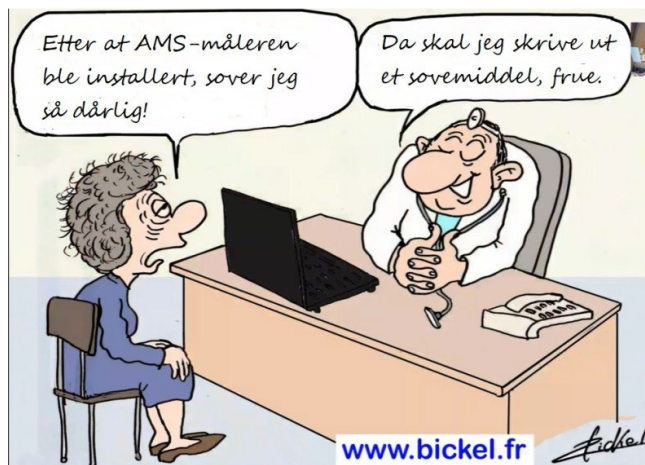

At «skitten strøm» fra smartmåler gir helseplager er akseptert av fransk domstol – enda en gang

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 05.02.2025

En fransk anke-domstol har avgjort at en huseier lovlig kan få fjernet AMS-måleren sin på grunn av helseplager. De franske målerne kommuniserer over strømnettet og avgir, som annen elektronikk, elektrisk støy – altså «skitten strøm».

Fra før har Enedis, Frankrikes «statnett», måttet slå av signaleringen hos flere el-overfølsomme. Men dette er første

dom i Frankrike som pålegger at selve måleren må fjernes.

Dommen kan få konsekvenser for nye regler om installasjon av slike målere i boliger, der eiere som ikke har automatisk avlesning må betale et ekstra beløp over strømrregningen – slik som i Norge.

Nettstedet [The Connexion](https://www.theconnexion.fr) omtalte saken den 7. januar 2025:

Det var Joseph Cascina, bosatt i Loire, som klaget over at AMS-måleren han hadde fått installert, har gitt ham helseproblemer: Han hørte konstante «plystrelyder» slik at han ikke kunne sove og måtte ty til sovemedisiner. Denne plystrelyden kunne bare høres når han var inne på eiendommen sin.

De franske AMS-målerne kalles «Linky», og kommunikasjon over over strømnettet (PLS/Power Line Communication) er den vanlige tekniske løsningen, i stedet for trådløse maskenett, som er standardløsningen i Norge og andre land.

Kommunikasjon over strømnettet ble valgt i Frankrike nettopp for å unngå problemene trådløs kommunikasjon ville skape, men da undervurderte man at «skitten strøm» – hva enten fra kommunikasjonen eller fra strømforsyningen i måleren – skaper elektrisk støy som går ut i ledningsnettet i huset og påvirker biologien på samme måte. Enkelte spesielt vare personer får akutte helseplager, andre merker ingenting.

Grensene for hvor mye støy som moderne elektronikk får skape, er satt for ikke å forstyrre annet teknisk utstyr. Da de elektroniske strømforsyningene som man i dag har i all elektronikk, ble funnet opp, ble grensene romsligere og man laget tekniske standarder som måler over et snevrere frekvensområde. Ellers ville slike strømforsyninger ikke bli

konkurransedyktige. Den elektriske støyen fra ulike kilder kan – på samme måte som lydbølger – skape nye frekvenser og «overharmoniske». (Mer om dette finner du i boka «Smartmålerne, skitten strøm, pulser og helsa», som du kan kjøpe eller laste ned gratis [HER](#).)

«Når jeg går ut av huset, forsvinner plystrelydene innen en time. Drar jeg til svigerforeldrene mine, som ikke har Linky-måler, hører jeg ingen plystrelyd. Så snart jeg kommer hjem igjen kommer plystringen tilbake, innen et kvarter,» fortalte Joseph Cascina til tv-stasjonen France 3.

Så ba Cascina Enedis – Frankrikes nasjonale nettselskap, som har ansvaret for installasjonen av alle målerne – om å fjerne den, men selskapet nektet. Deretter gikk han til retten og vant. Dette rapporterte [The Connexion](#) om i 2023, men avgjørelsen ble bestridt av Enedis og anket til en ankedomstol (tilsvarende lagmannsretten).

Både den lokale domstolen, i byen Saint-Etienne, og ankedomstolen, i Lyon, avgjorde saken i hans favør, og sa at det var sannsynlig at han led av el-overfølsomhet. Opptil 5 % av befolkningen i Frankrike kan lide av el-overfølsomhet, ifølge Anses, som er Frankrikes statlige forsknings- og utredningsetat for mat-, miljø- og arbeidshelsesikkerhet.

Vidtrekkende konsekvenser

Som svar på rettens avgjørelse sa Enedis at det «er et unntak og på ingen måte reflekterer rettspraksis knyttet til installasjon av Linky-målere.»

Det er kommet flere forespørsler til Enedis om å fjerne målerne på grunn av el-overfølsomhet, og i flere kjennelser er Enedis blitt pålagt å fjerne PLS-kommunikasjonen. Men dette er første gang en høyere ankedomstol krever at selve måleren skal avinstalleres av helsemessige årsaker.

Rettssaken får økt betydning for nye regler som pålegger eiendomsbesittere å installere Linky-målere.

Til tross for Enedis' kommentarer ovenfor, kan beboere som ikke ønsker å installere måleren bruke denne beslutningen som begrunnelse hvis de kan bevise at de lider av el-overfølsomhet. Gruppen [Stop Linky & 5G](#) mener saken kan skape juridisk presedens.

Fra og med denne januar vil eiendomsbesittere som ikke installerer en Linky-måler på eiendommen sin, måtte betale en årlig avgift på €64, altså ca. 770 NOK, over strømgregningen. (Det er 2,5 ganger mindre enn man betaler i Norge for ikke å fritak fra senderen og lese av selv.)

Rundt 10 % av eiendommene i Frankrike har fortsatt ikke en Linky-måler.

Enedis har gitt beskjed om at i tilfeller der målerne ikke kan installeres av tekniske årsaker, vil det ikke beregnes noen tilleggsavgift. Men helsemessige årsaker godtas ikke for fritak fra denne avgiften.

I Norge er situasjonen at det foreligger kjennelse fra Lagmannsretten der nettselskapene pålegges å gi fritak ved dokumenterte helseplager, hva enten det er tale om skitten strøm eller radiosignaler. Nettselskapene bestrider tolkningen av dommen og avslår å gi fritak fra skitten strøm fra målerne, noe de kunne innfridd ved å bruke gamle analoge målere, andre typer nyere målere, eller spesielle filtre. Anke til høyesterett og til den europeiske menneskerettsdomstolen ble avslått.

En noe omstendelig, men presis og tydelig oppskrift for hvordan du søker fritak fra AMS-måler – senderen og/eller «skitten strøm» – finner du [HER](#), men nettselskapene godtar altså så langt ikke å gi fritak for skitten strøm-delen. De har rettens kjennelse til å tvangsinstallere målere, og benytter seg av den også i de tilfeller der noen har legeattest på helseplager som i dagligtale omtales som el-overfølsomhet og selv har attestert at de får slike plager fra skitten strøm.

Nettselskapenes avslag og tolkning av dommen ble denne uken klaget inn til Sivilombudet.

Utenlandske dommer har ikke rettskraft i Norge, men de kan telle med i vurderinger.

Einar Flydal, den 5. februar 2025